

Predlog platforme za učešće delegacije koju predvodi ministar ljudskih i manjinskih prava Fatmir Gjeka na Forumu za rodnu ravnopravnost 1–3. jul 2026. godine, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

I. OSNOV ZA UČEŠĆE

Ministar ljudskih i manjinskih prava Fatmir Gjeka učestvovaće na Forumu za rodnu ravnopravnost koji će biti održan 2. jula 2026. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, u okviru Berlinskog procesa.

Forum za rodnu ravnopravnost predstavlja regionalnu platformu za dijalog, razmjenu iskustava i unapređenje saradnje u oblasti rodne ravnopravnosti, uspostavljenu kao dio Berlinskog procesa sa ciljem jačanja regionalne saradnje i integrisanja rodne perspektive u procese regionalnog razvoja i evropskih integracija.

Crna Gora tokom 2026. godine predsjedava Berlinskim procesom pod sloganom „A Region in Motion – Owning the Change“ („Region u pokretu – preuzimanje odgovornosti za promjene“). Prioriteti predsjedavanja usmjereni su na snažan i inkluzivan ekonomski rast, konkurentnost, bezbjednost i otpornost, kao i zelenu i održivu tranziciju.

U tom kontekstu, Forum za rodnu ravnopravnost predstavlja jednu od značajnih aktivnosti predsjedavanja Crne Gore Berlinskim procesom i priliku za promociju regionalne saradnje i evropskih vrijednosti u oblasti rodne ravnopravnosti.

II. ZNAČAJ DOGAĐAJA

Forum okuplja predstavnike vlada zemalja Zapadnog Balkana, institucija nadležnih za rodnu ravnopravnost, međunarodnih organizacija, akademske zajednice, organizacija civilnog društva, predstavnike međunarodnih finansijskih institucija i razvojnih partnera.

Tokom prethodne dvije godine Forum se afirmisao kao važna regionalna platforma za dijalog i razmjenu iskustava u oblasti rodne ravnopravnosti. Aktivnosti i preporuke koje su proistekle iz prethodnih foruma doprinijele su većoj vidljivosti pitanja rodne ravnopravnosti u okviru Berlinskog procesa, kao i razvoju konkretnih regionalnih inicijativa.

Ovogodišnji Forum održava se pod nazivom :

„Progress Under Pressure – Advancing Gender Equality in the Western Balkans“

(„Napredak pod pritiskom – unapređenje rodne ravnopravnosti na Zapadnom Balkanu“) sa centralnim pitanjem: „U vremenu rastuće neizvjesnosti i otpora, kako možemo zaštititi i unaprijediti rodnu ravnopravnost?“

III. CILJEVI UČEŠĆA CRNE GORE

Učešćem na Forumu Crna Gora će:

- predstaviti reformske aktivnosti i rezultate ostvarene u oblasti rodne ravnopravnosti;
- promovisati prioritete predsjedavanja Crne Gore Berlinskim procesom;
- doprinijeti regionalnom dijalogu o unapređenju rodne ravnopravnosti;
- predstaviti aktivnosti na usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije;
- unaprijediti saradnju sa institucijama zemalja Zapadnog Balkana, Evropske unije i međunarodnih organizacija;
- razmotriti mogućnosti za pokretanje novih regionalnih inicijativa i partnerstava.

IV. PROGRAM UČEŠĆA

Prema nacrtu programa, Forum će biti održan 2. jula 2026. godine u hotelu Bosmal Arjaan by Rotana u Sarajevu.

Predviđeno je da uvodno obraćanje, u ime zemlje predsjedavajuće Berlinskim procesom, održi ministar ljudskih i manjinskih prava Fatmir Gjeke na temu:

„Region u pokretu: preuzimanje odgovornosti za promjene u oblasti rodne ravnopravnosti“.

Pored ministra Gjeke, uvodna obraćanja imaće:

- Elmedin Konaković, ministar vanjskih poslova Bosne i Hercegovine;
- Johann Saathoff, parlamentarni državni sekretar Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj Savezne Republike Njemačke;

Posebna karakteristika ovogodišnjeg Forumu jeste primjena metodologije „Otvoreni prostor“ (Open Space Technology), koja omogućava učesnicima da sami predlažu teme, kreiraju dnevni red radnih grupa i aktivno učestvuju u oblikovanju preporuka i zaključaka Forumu.

Rad Forumu biće organizovan kroz dvije paralelne sesije radnih grupa i razgovora, nakon čega će uslijediti završna sesija posvećena predstavljanju rezultata, preporuka i mogućih narednih koraka.

V. BILATERALNI SASTANCI

Na marginama Foruma planiran je bilateralni sastanak ministra ljudskih i manjinskih prava Fatmira Gjeke sa Johannom Saathoffom, parlamentarnim državnim sekretarom Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj Savezne Republike Njemačke.

Tokom sastanka biće razmotrene mogućnosti dalje saradnje između Crne Gore i Savezne Republike Njemačke u oblastima ljudskih prava, rodne ravnopravnosti, regionalne saradnje i evropskih integracija.

Takođe je predviđen sastanak sa Sevlidom Hurtićem, ministru za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.

Po potrebi, biće organizovani i dodatni bilateralni sastanci sa predstavnicima međunarodnih organizacija i institucija zemalja regiona.

VI. PRATEĆI PROGRAM

Na marginama Foruma planirano je izvođenje predstave „Politička istorija žena Crne Gore“, koja tematizuje razvoj političke participacije žena u Crnoj Gori i regionu.

Predstavu će, prema iskazanoj spremnosti, podržati Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), uključujući tehničku realizaciju i prevod na engleski jezik.

Ova aktivnost predstavlja dodatni doprinos promociji rodne ravnopravnosti, istorijskog nasljeđa ženskog pokreta i vidljivosti dostignuća žena u Crnoj Gori.

VII. SASTAV DELEGACIJE

Delegaciju Ministarstva ljudskih i manjinskih prava čine:

1. Fatmir Gjeka, ministar ljudskih i manjinskih prava;
2. Biljana Pejović, načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti;
3. Irena Rakočević, generalna direktorica Direktorata za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom;
4. Irena Varagić, načelnica Odjeljenja za programiranje i implementaciju EU fondova i izvještavanje prema ugovornim tijelima UN-a;
5. Mirjana Pavićević, samostalna savjetnica I u Odjeljenju za poslove rodne ravnopravnosti,
6. Martin Junčaj, samostalni savjetnik III, Kabinet ministra.

VIII. FINANSIJSKI ASPEKT

Troškove službenog putovanja ministra ljudskih i manjinskih prava i ostalih članova delegacije snosi Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava.

IX. OCJENA ZNAČAJA

Forum za rodnu ravnopravnost predstavlja najznačajniji regionalni događaj u oblasti rodne ravnopravnosti u okviru Berlinskog procesa i važan mehanizam za unapređenje regionalne saradnje i razmjenu iskustava zemalja Zapadnog Balkana.

Učešće ministra ljudskih i manjinskih prava na ovom događaju doprinosi afirmaciji Crne Gore kao zemlje predsjedavajuće Berlinskim procesom, promociji reformskih aktivnosti koje Crna Gora sprovodi u oblasti rodne ravnopravnosti, jačanju regionalne saradnje i unapređenju saradnje sa međunarodnim partnerima.

S tim u vezi, predlaže se da Vlada Crne Gore prihvati ovu platformu i podrži učešće delegacije koju predvodi ministar ljudskih i manjinskih prava Fatmir Gjeka na Forumu za rodnu ravnopravnost 1-3. jul 2026. godine, Sarajevo, Bosna i Hercegovina.